

Morisko'ların Sonuncusu

Şevket Hüner

23 Mayıs 2019

“Buruc suresinde, kadın erkek ayırmadan ateş dolu çukurlara atılan kavmin adı verilmez. Aksine “Ashab-ı Uhdut” adı ile bu zalimliği yapanlar deşifre edilir. Bütün şiddetine rağmen zulme direnenlerin izzeti ve kıyamın kararlılığı takdire şayandır. Sureyi okuyan her mümin bu acıyı derinden hisseder ve bu aziz insanların izinden zulme tavır konulmasının gerekliliğini zihnine kazır. Resulullah’tan (sav) çok önce gerçekleşen bu zulmü gündeme getiren Buruc suresi, onun kıyamete kadar unutturulmaması görevini müminlere tevdi etmiştir. Dünya üzerinde kime yapılırsa yapılsın hiçbir zulmün üzerinin örtülmesine göz yumulmamalı ve zulme izzetle karşı duranlar ümitler yeşersin diye gündemde tutulmalıdır ...”

Vefatı sonrası “Elveda Endülüs; Moriskolar” adlı beş bölümlük belgeseli ailece izledikten sonra Buruc suresi tefsirinin yanına bu notu düşmüşüm. Akif Emre’nin, bu belgeselde Batının vahşi yüzünü gösteren belgelerle birlikte, 19. yüzyıla kadar devam eden izzetli Morisko direnişini, ümitleri yeşertecek biçimde sunmaktaki titizliğine bir kez daha hayran kaldım. Oysa günümüzde popüler sayılan, en kanlı fotoğrafları yayınlamaya vahşetin boyutlarını sergilemek ve dolayısıyla zulme direnenleri **aziz değil aciz gösterme** ayımazlığı revaçtadır.

Arkasında eser bırakanlar bağlı oldukları ilkeleri ve hissiyatlarını zamana not düşerler. Onları izlemek isteyenler, bu ipuçlarını takip ederek münevver şahsiyetler üzerinden nasıl bir duruş sahibi olunması gerektiğini görür ve kendi rotalarını buna göre oluştururlar. Akif Emre, gönderildiği çağa ait taraf olduğu izzetli direnişin yanında durarak, görmezlikten gelinen zulümleri açığa çıkarmayı, yapılanları tarihe not düşmeyi kendisine meslek edinmişti. Kendisine has bu özel hassasiyeti, çağımıza kazandırdığı eserleriyle büyük bir tanıklığa muvaffak oldu.

Tarık bin Ziyad’ın gemileri yaktırması iliklerine kadar işlemiş ve onda hayat bulmuştu. Bu yüzde Akif Emre de gayr-i İslami ve gayr-i insani olan her şeyle mücadele ederken gemileri yakmış, hayatı dönülmez bir yol görüp sırat-ı müstakim üzere yaşamıştır. Endülüs devletinin terk etmek zorunda kaldığı topraklarda kalan Müslümanlara “müdeccen” yani ehlileştirilmiş deniyordu. Akif Emre, ülkemizde İslam’ı gerileme sebebi görerek hayattan tecrit etmekle görevlendirilmiş Batının yerli işbirlikçileriyle mücadele içinde geçen ömründe müdeccen sayılmayı reddetmiştir.

Gırnata düşmesinden cesaret alan haçlılar, müdeccenliği bitirip onları Hristiyanlaştırmaya başlayınca buna direnen müminleri acımasızca katledildiler. Zorla vaftiz edilerek Hristiyanlaştırılanlar ‘Morisko’ ismiyle damgalandılar. Moriskolar, Hristiyan görünmelerine rağmen İslami yaşantılarına devam ettiler. Ancak bu kez de Hristiyanlığın gereklerini yerine getirmediği ileri süren engizisyon mahkemeleri vasıtasıyla işkencelere maruz kaldılar.

Sevgili Akif Emre, bu özgün ve çok değerli çalışmasıyla her türlü zorluğa rağmen kalplerinde imanı muhafaza ederek direnişi sürdüren bu aziz insanlardan bahsederken, İslam'ın mensuplarına ne yapılırsa yapılsın iman ettiğimiz müddetçe yok edilemeyeceğinin müjdesini verir. İşte bunun bir örneği 1923-1950 yılları arasında bu topraklarda uygulanan zulüm ve yasaklara rağmen içlerinde imanı muhafaza edenler bu günkü neslin mimarlarıdır.

Endülüs'ün yıkılışından sonra İslam medeniyetinin izlerini hatırlatan eserler ya tamamen yıkılmış ya da dönüştürülmüştü. Kurtuba cami içinde yaptırılan katedral ışıklandırılırken diğer kısımlarının karatılması anlatılırken, cumhuriyetin ilk yıllarında Osmanlıyı ve İslam'ı hatırlatan eserlerin hayatiyetini gidermek için yapılan tecavüzleri hatırladım.

Moriskolar yaptıkları eserlerin bir kenarına “La Galibe İllallah” imzasını atıyorlardı. Yani her türlü zorluğa rağmen ümit kesmedikleri Allah daima galip olardı. Bu da Müslümanların verdikleri eserlerle İslam'ın izzetini yaşatmak zorunda oldukları ana fikrini canlı tutuyordu. Çünkü bir eserin hangi medeniyete ait olduğu, onu yapanın tasavvuruna, estetik anlayışı ve emeğine bağlıdır. Akif Emre'nin eserlerinde bu imza ayan beyan görülür.

Gırnata kuşatma altındayken Ebu Gassan ‘Hakkı savunacak tek yiğit kalmayana kadar mücadele etmeliyiz’ diyenlerin önderiydi. Onlar ancak son nefeslerine kadar mücadele ederlerse Allah'ın yardımının kendilerine ulaşacağına iman etmişlerdi. Akif Emre de mücadeleyi terk etmenin ümitsizlik olduğu şuuruyla ümmetin her noktasındaki aziz direnişleri yerlerinde ziyaret etti. Edindiği intibaları tüm Müslümanların gündemine taşıdı. Onun ümmet coğrafyasını bu mücadeleler üzerinden canlı tutma gayreti, ecnebilerin cetvelle çizdiği sınırları reddettiğinin en açık delilidir.

Moriskoların başka ülkelere göçü, tarım ve zanaat biter endişesiyle engellendi. Moriskolar, her türlü zorluğa rağmen gittikleri her coğrafyayı eserleriyle imar ederek yaşanır kıldılar. Bir mümin kişinin mesleğinin hakkını vermesi, onu anlamlı ve değerli kılacaktır. Makine mühendisliği eğitimi almış Akif Emre, İslam medeniyetinin izlerini bizlere hatırlatarak, modernleştirilen ve sekülerleştirilen zihinlerimizi arındıran yeni ufuklar açtı. Zira İslam medeniyetini yok etmekte kararlı bütün yıkımlar, ümmet coğrafyasında teknokratların eliyle gerçekleştirilmektedir.

Gırnata şehrinde ‘Bib lambra’ meydanında güllerle süslenmiş haçın etrafında gezdirilen turistlere onun kültürel bir vahşetin anıtı olduğundan bahsedilmez. Evlerden, kütüphanelerden, camilerden toplanan yüzbinlerce Arapça eser bu meydanda yakılarak yok edilmiştir. İkinci Moğol istilasını hatırlatan dizinin 2. bölümünde, müminler kitap yazarak hayatı yaşanır kılan, haçlılar ise kitap yakan olarak resmedilmiştir. Bu tüten son ocakta İslam medeniyetini hatırlatan bütün eserleri yok ederek toplumun hafızasını silmeye çalışanlar, orta çağ haçlı vahşetini sürdürenlerdir. Yıllarca sansür uygulayarak insanları tek tipleştirilenlere karşı İslam medeniyetinin izlerini göstermeyi ve bu konuda yazı ve belgeselleriyle ümitlerimizi arttıran Akif Emre'ye müteşekkirim.

Bir lokma bir hırka deyip hayatı terk etmeyi değil “Ben sizden hiçbir ücret istemiyorum, benim ücretim tüm rızıkların sahibi olan Allah’tandır” diyen Resulullah’ın(sav) yolunu izledi. Bu konuda aşırı övgüleri rüşvet görerek prim vermedi. Mal ve makam sahiplerinin değirmenine su taşımaktan titizlikle uzak durdu. Eserlerinin telif ücretlerinin peşine düşenlerden de olmadı. Çayı ve poğaçası olduğu sürece eser vermeye devam etti. Bu şekilde eser vereceklere Allah’ın rızasına uygun nasıl bir duruş sahibi olunması gerektiğini hayatıyla gösterdi.

Sırpların vahşetini anlatırken Aliya Izzetbegoviç’in hukuka ve insafa dayalı izzetli mücadelesine destek vererek, adeta ‘**yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır**’ dizesini zihinlerimize yerleştirdi. Gazze’de yapılan mücadeleyi desteklerken Kudüs’ü unutmamamız gerektiğini hatırlattı. İslam beldelerinin işgali için projelendirilmiş, geleneğe ve medeniyete karşı çıkan selefî örgütlenmelere dikkat çekti. Herhangi bir coğrafyada bir Müslümanın burnu kanasa, onun yarasına ilaç olmayı ihmal etmeden onun şanlı direnişinden hepimizi haberdar etti...

İşte bu aziz ve narin Ağabeyim, 23 Mayıs 2017 sabahı yeni bir heyecanla kurduğu haber sitesinde, gençlerle yapacağı toplantıya hazırlanırken, çayını ve poğaçasını yarım bırakarak Rahmet-i Rahman’a kavuştu. Ölüm meleği onu hayırlı bir çalışmanın başında karşıladı. Fatih camiinin avlusu bir kez daha ‘İyi bilirdik’ denilerek uğurlanan bir **Er Kişi**’ye şahitlik etti. Bize kalan onun titizlendiği ve eserleriyle hepimizi şahit tuttuğu çalışmalarını tanıtmak ve izini sürdürmek. Yani onun amel defterinin hayır kısmını açık tutmak olmalı. Zira o hayırda çığır açanlardandı. Çağrısı, çabası bu çağa tanıklık ettiğine dair işaretleri koymaktı.

Ben dahi şahidim ki onun namazı, ibadetleri, hayatı ve ölümü âlemlerin Rabbi olan Allah içindi.

Şevket Hüner